

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGELTLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben.	— fill.	Egy évre	16 kor. — fill.
Egy évre	10 kor.	Fél évre	8
Fél évre	5	Negyed évre	4
Negyed évre	2	Egy órára	1
Egy órára	1	Egyesszám ára 4 fillér.	

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IJ. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasabos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Lajos napja.

A magyar nemzet országos ünnepre készül. Az igaz hazafiak már megmozdultak és buzgón munkálkodnak az ünnep előkészítésén.

Nagygyá, fényessé akarják tenni azt a napot, amelyen az egész magyarság meghódol — Kossuth emlékének.

A jövő hó 19 én lesz 100 éve annak, a melyen Kossuth Lajosnak életet adott az édes anyja.

Száz esztendőnek jóban és balsorsban váltakozó eseményei zajlottak le ezen idő alatt; ám reánk, magyarokra nézve jelentősebb eseménye nem volt ennek a nagy időnek, mint az, hogy ebbe az időszakba esik Kossuth Lajos születése, működése és halála. Nagyobb és értékebb ajándékkal a gondviselés nem lephette meg a magyart, mint azzal, hogy egy Kossuth Lajost adott neki, a kinek nagysága betöltötte az egész világot.

Ünnepelni készül most a magyarság. Ennek a méltán bálványozott nemzeti nagyságnak fog meghódolni az ő hű nemzete.

És mielőtt bekövetkeznék az a

nevezetes évforduló, a mai napon Kossuth Lajosnak nevenapján ujjítsuk meg sziveinket ama legnagyobb magyar emléke előtt, aki ezt a nevet viselte. Ne hagyjuk Lajos napját eltelni a nélkül, hogy meg ne emlékezzünk ő róla, aki ékessége volt nemzetének s akinek szelleme még most is, amikor már porai elvegyültek a hazai földdel — a legnagyobb termékenyítő erőt képviseli s akinek a sírját még nem jelöli ugyan ércemlék, de akinek emléket annál fönségesebb glóriával veszi körül a nemzet fiainak hálája és törhetetlen kegyelete. Nyissuk meg Lajos napján a szívek zárjait. Áradjon ki azokból e napon a szeretet, a kegyelet érzése.

Álljunk körül e napon azt az oltárt, amelyen Kossuth emlékének áldozunk.

Emlékezzünk meg róla, a porladó Kossuthról, aki mint eleven emlék most is ott bolyong a Kárpátok által határolt ország virágos mezőin és az aranykalászos rónaságon, mintha most is meglebbennének az ő fényes lelkének szárnyai és hívó szava mintha most is felzendülne a bérczek között. Emlékezzünk meg Lajos napján

Kossuthról, aki bár ott porladoz a ke-repesi temetőben, de a ki nem halt meg, csak eltávozott.

Szent örökségül itt maradt nekünk az ő nagy neve, amey be van foglalva a nemzeti oltárokba, fényét soha el nem vesztő ékességül.

Nekünk, az európai népcsaládok között aránylag oly kicsiny nemzetnek abban van az erősségünk, ha oltárokat állítunk nagyjaink emlékének és megtermékenyítjük lelkünket a róluk való emlékezéssel.

Kossuth a nemzeti nagyságok sorában is az első helyek egyikét foglalja el. Közszabadságunk megerősítésében ő végezte valamennyi között a legeredményesebb munkát.

Legyünk méltók ő hozzá és **áldjuk az emlékét mindörökké!**

Jogtörténeti ismertetése a Hortobágy pusztának.

Debreczen szab. kir. város törvényhatósági bizottságának 1902. év június hó 26-ik napján tartott közgyűlése 135/9483—1901 b- kgy. szám allatti határozatával felhivatott a debreczeni gazdasági egyesület,

Az első ágyulövés.

Irta: Nusics Gy. Braniszláv.

Szerbből fordította: **Skrbics Tivadar.**

Csapataink korán reggel indultak el Pirothból Szukov-Mószot felé. A legénységnek megmondták, hogy a háborút megüzenték; a kilencedik ezred, mely a határt őrizte, bizonyára be is tört már az ellenség földjére.

A piroti nép reggeltől estig ott állt az utcán s részvétellel kísért ki bennünket. Az öregek rosszalóan csóválták fejüket, a vén asszonyok sirtak, a lányok gyengéd tekintettel kísérték bennünket, a gyermekek mellettünk masiroztak és fújták a marsot, vagy pedig „bum!-bum“-ot kiáltottak utánunk.

A katonák arcáról nem, hanem azoknak az arcáról, a kik kikísérték bennünket, le lehetett olvasni: hová megyünk.

Mindeki virágot dugott a puska csövébe, a sapkán is virág van; a sapkát kiki izlése szerint vagy a szemére, vagy fülére huzta. A batyú jól fel van kötve, a köpönyeg keményen összehajtvá, a pléhsutura minden lépésnél a puska agyához ütődik.

„Tik-tak“, hangzik minden lépésnél. A katonák vigak, mindegyiknek tekintete mond valamit, mindnyájan oly könnyedén lépnek, mintha csak lakodalomba mennének. Ezer hang zürzavara tölti be a levegőt; ott elől

az t é n e k l i az egyik hogy: „Jóvá Márát furujaszóval hívja!“ mások meg kórust képezve éneklék az „Onámó-onámó“-t (montenegrói himnust.) Az egyik maga magának éneklé a „De szép ez a világ“ kezdetű dalt. Nehány diák meg azt az ismert bordalt: „Poharam, poharam!“ . . . Minden pillanatban nevetés hangzik fel: az egyik diák önkéntesnek nincs bornyuja, e helyett egy vankoscsihát akasztott e nyakába, megtöltötte minden holmival, úgy hogy a lábát veri az új-divatú táská, máshol meg egy tartalékost nevetnek ki, a ki sirni kezdett s mindnyájan ujjal mutatnak reá.

Csak a parancsnok „Lassan, lépésben“ — parancsa hangzik természetesen. „Te, te másik, — neked mondom, mit bámulsz? lépést cserélj!“ — Egy pillanatra csend lett, aztán elkezdte az egyik, utána a másik, aztán végre mindnyájan folytatják az előbbi lármát. Hallani korcsmai, városi falusi dalokat. Egy káplár csupa harezias indulót énekel; és mindez összekeveredik, keresztülszövídik, felkiáltással, tréfával, nevetéssel és beszélgetéssel.

A nap sugarai szinte perzselik az embert, az egyenes és végtelennek látszó országutat vastag porréteg borítja, mely, mint felhő emelkedik utánunk. A por teljesen befödi az embert, szakáll, bajusz és szemöldök egészen fehér lesz, a nap égő sugarai is fásasztják az ember szemét. De

még mindig vígan vagyunk. Holmi fiatal tartalékos nem tudja mi az: a harc, hogyan kezdődik s hogyan végződik? s kérdezősködik e dolgokról; mellette meg a szerb-török háboruban résztvevő szakasszevető, ki furcsa meséket mond neki, mintha Králjeviics Márkó idejében harczolt volna és nem nyolcz évvel ezelőtt.

Más meg lecsüggesztette fejét, mint az erőszakkal iskolába vitt gyermek, ki tudja, hogy ott a tanító „simogatása“ vár reá; mindenről kérdezősködik: mindenkinek el kell-e esnie? el szabad-e rejtőznie és még ezt vagy amazt . . .

Egy „állandó“ (seregbeli), szemre erős, bátor, vékony nyaku, de erős kezű legény, azt mondja, hogy párbajra fogja hívni a polgárokat.

Egy káplár meg azt regéli, hogy mily dicső meghalni a harcmezőn, más meg jajgat: felesége, gyerekei, rokonai vannak; egyik azt mondja, hogy mindegy neki, ha elesik, ha nem; a harmadik hozzáteszi: hogyha már el kell esnie, haljon meg egyszerűen, kinok nélkül; az ötödik azt hajtogatja, hogy szeretné, ha a gránát találná el; a hatodik azt mondja: „Nem bizony, könnyebb a puskaagylövőtől meghalni, ha szíven találja az embert!“

Némelyik el is fáradt; egyiknek eloldódott a zsinége: a másiknak meg leesett a

hogy a Hortobágy pusztának jövedelmezőbbé tetele nagyfontosságú kérdésében mondjon véleményt.

Ábrahám László tiszti főügyész urnak — az ezen kérdés tanulmányozása végett kiküldött nagybizottsághoz benyújtott s a hortobágy pusztának jogtörténeti ismertetését tárgyaló jelentése, közlés végett részünkre átengedvén, azt az alábbiakban egész terjedelmében közöljük.

Tekintetes Nagybizottság!

Debreczen szab. kir. város törvényhatósági bizottsága, 1897-ik évi szeptember 20. és 30-án tartott rendes közgyűlésében, az 1898-ik évi költségelőirányzat tárgyalása alkalmából, a házipénztár megsulyosodott helyzetén segíteni kívánván, határozatilag kimondotta, hogy a Hortobágy pusztája jövedelmezőségét fokozni kívánja s ezen kérdés tanulmányozására Polgármester Ur Ö. Nagysága elnökelete alatt, ad hoc bizottságot küldött ki.

Ezen bizottság 1898 október 22-én ülést tartván, megfelelő javaslat készítése céljából. Király Gyula gazdasági tanácsnok elnökelete alatt, saját kebeléből egy albizottságot küldött ki, — egyúttal alólítottat a Hortobágy jogtörténelmi részének ismertetésére, jelentési kötelezettséggel felkérte és megbízta.

Ezen megbízatás folytán jelentésemet tisztelettel a következőkben terjesztem elő: A „Hortobágy” pusztája ezen elnevezés alatt nem egyéb földrajzi fogalomnál, de tényleg ilyen nevű pusztája nincs Debreczennek, amennyiben ezen nevezet alatt sem a régebbi okmányokban elő nem fordul, sem újabbban ezen elnevezés alatt telekkönyvezve nem lett.

A „Hortobágy” folyóról, mely a Tiszának egyik mellékveze s mely a Tiszának H-Nánástól délnyugotra, — T-Polgártól délkeletre, a polgári határban a Tisza folyó kiöntéseiből keletkezett „Hollós” és „Szanda-

lik” ér, továbbá a h.-bőszörményi határban fekvő „Hattyús”, „Sebes” ér és „Nagyret” ere s több más erek egyesülése által állott elő, — a körülötte fekvő debreczeni pusztai területek emberi emlékezet előtti időktől fogva, közönségesen csak „Hortobágy” pusztája elnevezés alatt ismeretesek s a magyar költészetben és regényekben úgy, mint leírásokban is mindenütt ezen népies elnevezés használtatik.

A városi bizottsági közgyűlés is ezen gyűjtő elnevezést használja határozatába s nézetem szerint egészen helyesen; mert a területek, melyeknek jobb jövedelmeztetése célozotatik, a városi közönség előtt is „Hortobágy” pusztája néven ismeretesek; s ennél fogva a városi törvényhatóság további intézkedéseiben is az első határozatban használt ezen elnevezés alkalmazandó.

Nekem azonban, hogy a „Hortobágy” pusztája jogi természetét is ismertetessem, elengedhetlen feladatam azt egyes alkatrészeire felbontoznom.

A „Hortobágy” pusztája mostani területében magában foglalja a „Máta” és „Zám” nevű két pusztát egészen; az „Ohat” pusztájának azon részét, mely eddig még majorsági kezelés alá nem vétetett és az „Elep” pusztájának a Matara nyúló azon részét, mely városi tulajdon képez s közlegelőül használtatik.

Ezen puszták jogtörténeti ismertetését a város magánlevéltárában fellelhető hiteles okiratok nyomán, a következőkben van szerencsém röviden elő erjeszteni:

I. Máta pusztája

Kiterjedése 26,283 hold, 1341 □ öl, Hortobágyhoz tartozó területe: a) Hortobágyon inneni rész: 6869 hold, b) Hortobágyon túli rész: 18,792 hold, c) Hortobágy folyó medre: 192 hold.

Ezen pusztákideríthetetlen időktől fogva, minden időkben Debreczen város birtokában volt: a mit fényesen igazol azon tény, hogy

midőn 1452-ik évben Hunyadi János Magyarország kormányzója, ezen pusztát Kapitány Pálnak adományozta, adománylevelét még azon évben visszaveszi és megsemmisíti azon okon, mert a Máta pusztája mindig és örök időktől fogva Debreczenhez tartozván, azt ő el nem adományozhatta; s tényleg nem is lépett soha idegen ezen pusztája birtokába.

1582-ik évben Báthori István Erdély fejedelme és Lengyelország királya a Hunyadi János visszavonó levelét, melyben Debreczennek a Máta pusztájához való örökös joga elismertetik és bizonyítottatik, — megerősíti:

A következő évben 1583-ban pedig Báthori Zsigmond fejedelem „Máta” földjét, mely Debreczen területében és annak igazi határan belől fekszik, új adomány czimén Debreczen közönségének adományozza s birtokába ugyanezen évben minden ellenmondás nélkül beigtattatik Debreczen s jogos birtoklása azóta soha senki által meg nem háborítottatik.

II. Zám pusztája

Kiterjedése 12,490 hold, ebből a) Legeelő 12,442 hold, b) Hortobágy folyó medre 48 hold.

III. Ohat pusztája

Kiterjedése 9745 hold 498 □ öl. Ebből a) Hortobágyi rész 1436 hold.

Ezen két pusztát együtt ismertetem, mert a város mindkét pusztát ez idő szerinti egy ugyanazon jövedelem alapján bírja tulajdonán.

A „Zám” pusztája eredetileg község volt s azon az 1333-dik évben Zám Istvánnak, Jánosnak és Lőrincznek gyermekei megosztottak.

Számos birtokos kezén fordult meg aztán az idők folyamán s Debreczen 1679-től—1745-ig a Bánffy családtól, ez időtől fogva pedig a fiskustól birta zálog czimén 1854-ig, több más pusztával együtt — s bár a zálogos évek 1840-ik évben lejárván, a

batyuja, a harmadiknak a köpönyege csavarodott ki. Elmaradoznak, hogy a hibát helyrehozzák, aztán szaladva jönnek vissza, től-tényáskájukban zörögnek a történetek.

Forróság... szomjuság... por... és mégis vigak mindnyájan.

Olyan fehérek a portól, hogy azt hihetné az ember: megöszültek; poros a szakálluk, poros a hajuk, poros a ruhájuk s szájuk is tele van porral. Majdnem minden csutorából elfogyott a víz, némelyikben maradt egy kis pálinka, mert ezzel takarékosabban kell bánni. Újra megsomjazik az ember; a puskacsővekbe dugott virágok is lekonytották már fejüket, az emberek keze zsibbadt lesz, szemük álmos, pilláik fáradtak és mégis vigan vannak, még mindig hangzik a nóta, még mindig járja a tréfa, még mindig „tartanak” — „lépést”.

Járó szakaszvezetőnél ez nem megy másképpen, ő csak nem engedheti meg, hogy legényei „vénasszonyok” legyenek. Nem volt rossz ember, sokat lehetett nála „eltussolnunk”, csak „lépést” kellett tartani. Szépen énekelt, mindig ő kezdte a nótázást és bizony maga is irt verseket. Két-három nótáját még a mult háboruban énekelték, s ő még most az uton is a maga nótáját dudolja:

„Teli a zsák új buzával,
Hej! nem cserélnél a bakával?
Megájj csak te bolgár fattyu...”

Egyszer csak felhagyott az énekléssel és örömmel kiáltott fel:
— Itt a határ!

Mindjárt utána hallatszott a parancsnok szigorú hangja: „Pihenj!”

Es tényleg, az ut bal oldalán kő fekküdt rajta két nyíl, az egyik alatt „Szerbia” a másik alatt a „Bulgária” szó bevésvé.

Mindnyájan megbámulták ezt a követ, a melyen túl már ellenséges földre lépnek. Mindenki kénytelen volt elolvasni azt a mi a kőre be volt vésvé, azok pedig, a kik nem értettek a betűhöz, majd az egyik, majd a másik pajtás mündéjét ránczizálta s kérték, olvassa el nekik is.

Másképpen ment a dolog a határig s bizony másképpen azon túl. Elhallgattak. Az ott elől, aki azt énekelte, hogy „Jóví Rűzsát” stb. nem hallani már, sőt az a csoport is elhallgatott, mely az „Onáma”, námo”-t énekelte. A vig dal s a tréfa el tűnt, mintha egyszerre elfelejtették volna mindakettőt. Csak néhány legény tartja magát; tréfálnak, de ezek is csak erőltetve nevetnek. Jóví szakaszvezető tréfal és énekel a maga nótáját úgy, mint előbb is. Az aranyérmes szakaszvezető még mindig „csudákat” mesél a tartalékosnak: az a „helyrelegény” úgy látszik már megbánta azt, a mit mondott, t. i.: hogy a bolgárokat párbajra fogja hívni. „Lépést” sem tartanak már. Jóví szakaszvezető gondolatokba mélyedt: a szerb seregnek a bolgár határon való átkelése alkalmára komponál verset, épen ezért nem vigyázhat a legényekre, hogy tartanak-e lépést, vagy sem? Alig énekelte el legújabb versét, midőn a tulsó oldalon megszólalt az első ágyu.

Ez volt az ellenséges ágyu szava!

A szakaszvezetőnek torkán akadt a

nótája és ünnepélyes csend lőn, mindnyájan elhallgattak s csak némán tekintettünk egymásra. Az a káplár is elhallgatott, aki a mult háboruban érmet is kapott, az a „helyrelegény” is elfelejtette már, hogy párbajra kellene valakit hívnia, az a káplár pedig, a ki azt mondta, hogy nagyon szép dolog a hazáért elesni, szintén meghunyászkodott s csak maga elé bámul, annak, a ki egész uton jajgatott, hogy felesége és gyermekei vannak, könnyes lett a szeme, de csakhamar neki bátorodott, az pedig, a ki azt mesélte, hogy mindegy neki: ha elesik, ha nem, most már azt mondta: „Mégis jó volna, ha tudná az ember, hogy elesik-e vagy sem!”

A parancsnok „Mirnó, ja” („Sorba állj!”-a) elhallgattatott mindenkit s gyorsan sorakoztunk, arcunk is más kifejezést öltött.

A napsugarak még mindig kiállhatatlanul sütnék le, de már nincs előttünk az az ut, van a szemnek min megakadnia. Bár nehezen mozognak a fáradt pillák, még is arra az oldalra nézett mindenki, a honnét a lövés jött. A puskacsőbe dugott virágok a párba hullottak, mindegyik eldobta azt a virágot is, a mit a sapkájára tett, mindegyik erősebben markolta meg a puskát s újra ünnepélyes csend lett.

Csak Jóví szakaszvezető kiáltása hangzik fel némelykor, midőn a legényeket inti, hogy „tartanak-e lépést”, ezután csak a puskatusához ütköző csutorák egyhangú „tik-tak”-ja hallatszik.

fiskus azokat sem ki nem váltotta, sem a zálogszereződést a várossal meg nem újította s így a város azon pusztát a többiekkel együtt szerződés nélkül ugyan, de tényleg tovább is bírta, minélfogva a város ezen pusztát az 1852. november 29-én kibocsátott ösiségi nyílt parancs 23. § a értelmében elbirtoklás útján tulajdonul megtarthatta volna azon alapon, mert a zálogos évek lefolyása óta az általános osztrák polgári törvénykönyv hatályba léptéig tíz év telt el a nélkül, hogy ezen határidő alatt a zálog visszaváltása iránt formális per indított volna s az osztrák polgári törvénykönyv hatályba léptétől számított egy év alatt is fellépett volna a fiskus, — mind a mellett a város a fenforgott viszonyok közt czélszerűbbnek látta az egyezkedés útjára lépni és hosszas tárgyalások után 1854. április 29-én a városi község megkötötte a kir. kincstárral azon örök eladási szerződést, a melynek alapján a kincstár az addig is Debreczen szab. kir. város zálogos birtokában volt Ohat, Zám, Haláp, Hegyes, Fancsika és Monostor nevű pusztákat, illetőleg pusztarészeket azon kiterjedésben, mint azok akkor bírtak és használtattak — 1.004.900 pengő forintért Debreczen város községének örök birtokába bocsátotta.

Ohat pusztának története teljesen azonos Zám pusztának történetével, — ezen pusztát is a Bánffy családtól bírta a város zálogkezimen az 1579-iki és az 1782-iki zálogszereződések alapján 1679-től—1745-ig, ezen időtől kezdve pedig ugyancsak zálogkezimen a fiskustól 1854-ig a midőn is április 19-én megkötötték a kincstári és város között a fent ismertetett örök eladási szerződés.

IV. Elep pusztá.

Kiterjedése 11,672 hold 1455 □ öl. Ebből a Hortobágyhoz tartozó rész 2344 hold, Hogy Elep pusztá mikor- és mily jogszímen került Debreczen város birtokába, nem juttatik, mert okmányaink erről nincsenek, — de annak sem található nyoma sehol, hogy s város az Elep pusztá birtokában valaha valaki által megháborított, — megádatatott volna. 1480-ik évben Hunyadi János özvegye Szilágyi Erzsébet meghagyja Debreczen város községének, hogy az ugynevezett Kadarecs kerületi s Debreczen háfárán belül eső szántóföldeket ne engedje mások által elfoglaltatni és használtatni. Ezen földek alatt minden valószínűség szerint az Elep pusztának azon részét értette, mely a Kadarecs lefolyása körül fekszik; mert az „Elep“ elnevezés csak később fordul elő Korvinus János 1494-ik évben kiadott okmányában. Az Elep pusztát tehát épúgy, mint a Mátát jogi értelemben veve örök időktől bírta Debreczen városa. Az Elep pusztának nagy részét épúgy, mint a Hegyes pusztát a város polgárai által megörökítették s most mint fentebb is említett, csak 3344 holdat teszen azon része, mely a Hortobágy pusztához tartozik.

Ezek szerint a „Hortobágy“ pusztá név alatt ismert s most közlegelőül használt területek együttvéve 42,123 holdat tesznek ki s ennek jobb jövedelmeztetése iránt adandó javaslat.

A fenti ismertetésből kétségtelen, hogy a városi törvényhatóság teljes joggal bír a „Hortobágy“ elnevezés alatt ismert városi pusztarészek felett szabadon rendelkezhetni, — ezen rendelkezésnek azonban igénytelen felfogásom szerint olyannak kell lenni, mely a midőn a házipéztár érdekeit kívánja előmozdítani, figyelemmel kell, hogy legyen a gazdálkodó osztály jogos igényeire is, — e tekintetben legyen utmutatónk a bölcs elődök példája.

Debreczen város hajdani vezető férfiai a dicső ősök nemcsak abban buzólkodtak,

hogy a városnak vagyont szerezzenek, hanem abban is mesterek voltak, miként keljen a megszerzett vagyonok segélyével a városi polgárság boldogulását is elősegíteni, jó létének alapját megvetni, mert azon elvtől vezéreltetek, hogy csak vagyonos polgárok segíthetik fejlődésre, felvirágzásra magát a várost is.

Debreczen városa a multban is nemcsak gazdálkodó, állattenyésztő, de egyuttal iparos és kereskedő város is volt a városi társadalom e három legnagyobb osztálya közt minden időben a legjobb egyetértés uralkodott, egymás érdekeit nemcsak tiszteletben tartották, hanem kölcsönösen elő is mozdították, a kereskedő és iparos fogyasztója volt a gazda terményeinek, s viszont utóbbinál elhelyezést talált a kereskedő és iparos áruja.

A ránk váró nehéz kérdés megoldásánál legyen vezéricsillagunk az elődök annyiszor dicsőített bölcs körültekintése és a kölcsönös jóakarata.

Ábrahám László
tiszt. főügyész.

Nyílt levél

Komlóssy Arthur urhoz a Kossuth ünnepet rendező bizottság elnökéhez.

A világ „Mégváltójának“ születése napját, az egész keresztény világ egy napon a születésnek napján ünnepeleli.

Hogy a magyart a szolgaság földéről kivezérleje, elküldte az Ur a mi megváltónkat K o s s u t h Lajost. — Hálás szívvel készülünk születésének napját a századik évfordulóban megünnepelni.

Ez a nap szeptember 19-ike. Ugy olvasom azonban a lapok közléséből, hogy a debreczeni ünneprendező biz. nem ezt a napot, hanem szeptember 17-ét akarja megünnepelni. És én ezen feletten csudálkozom. — Nem csak azért mert a történelmi dátumokat önkényűleg — vagy akár mi módon is megváltoztatni nem lehet; nem csak azért, mert születés napul ünnepeletetni a néppel egy napot a melyen az ünnepelt nem született: egyszerűen lehetetlenség, s az ünneplés értékének levonása; hanem azért is mert azt az ünnepet, a mely minden magyarnak ünnepe, magasztossá, megkapóvá, szívetleket emelővé, bensőségteljessé első sorban is az teszi, ha az nem az ország különböző vidékei tetszése szerint választandó napokon tartott mondvasinált ünnepségekből fog állani, hanem ha a Magyar Szabadság Apostola születésének napján széles e hazában mindenütt egy azon napon az **igazi** napon ül ünnepet szívében, lelkében **m i n d e n m a g y a r.**

Ennek a napnak, a s z ü l e t é s i g a z i n a p j á n a k kell ünnepeket lenni kivétel nélkül e haza minden fiánál; ennek kell ünnepeket lenni Debreczen város polgárságánál, hiszen Kossuthoz Debreczennél nagyobb emlekk e haza egyetlen városát sem fűzi.

Hogy némelyek közülünk a debreczeni meg a budapesti ünnepen is óhajtanának részt venni, s ezért kell itt a legmagyarabb városban mondvasinált ünnepet rendezni, ez gondolom nem érv, mert a Kossuth ünnep Magyarországának ünnepe, a melyet semmi mozzanatában „egyesek“ terveikhez alakítani akarni azt hiszem senkinek eszebe nem juthat, és mert azzal, ha közülünk némelyek ezt az ünnepet nem Debreczenben, hanem Budapesten ülik meg, sem a bpesti ünnep magasztosabb, sem a debreczeni kevésbé magasztos nem leend.

Kérlek tisztelt barátom vegyétek fontolóra e dolgot és ne akarjátok velünk az igazi helyett más napot ünnepeletetni meg.

Pöstyén, 1902. aug. 23.

tisztelő hived
Szinay Gyula.

NAPI HIREK.

Paphallgatás Sámsonban.

Tegnap, vasárnap délután hallgatta meg a debreczeni református paphallgatás küldöttség. — Könyves Tóth Sámuel vezetésével, Jánosi Zoltán hajdusámsoni ev. ref. lelkész. A 25 tagu küldöttségen kívül, mintegy 280-an vonultak ki hívők kocrikon és sokan gyalog is Jánosi Zoltán meghallgatására. A legkedvesebb benyomást keltette, hogy a kollegiumi ifjuság ifj. Kertész István, Nagy Sándor, Beke Kálmán joghallgatók, Oláh Gábor bölcsész és több theologus vezetésével kigyalogolt egykori tanárjának és máiglan is rajongva szeretett feledhetetlen vezérének a meghallgatására. Mivel kortes szándék nem vezeti a tollunkat, nem részletezzük azt a hatást, melyet Jánosi Zoltán tiszteletes szentbeszéde keltett.

Református papok magyar viselete.

A derék mozgalom kezdeményezőjétől vettük a következő levelet:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Szabadságról tegnap hazatérve, asztalomon találtam b. lapjának, a Debreczennek aug. 14-i számát, mely a magyar ref. papi egyenruha kérdésével kapcsolatban igénytelen személyemről is megemlékezik. Becses lapjának politikai pártállását, mely a hazafiságot és ipart föltételezi s a Főszerkesztő ur politikai működését ismerve és nagyrabecsülve, — nem lepett meg, hogy a Debreczen a mi szerény, de hazafias irányu mozgalmunkról pártolólólag megemlékezett: de annál inkább meglepett az a finom gondolkodásra valló előzékeny figyelem, melylyel azt a számot nekem megküldeni kegyesek voltak. Fogadja az igen tisztelt szerkesztőség forró köszönetemet e sziveségért.

Látva azonban a Debreczen meleg érdeklődését a hazafias eszmék iránt, — bátor vagyok szives figyelmét a Magyar Szó

augusztus 11, vagy 12-iki számában megjelent „Kossuth-ünnep” cz. szerény cikkemre fölívni, mint a melyben kifejtett indítványomat az orsz. ünneprendező bizottság is elfogadta. Ugy gondolom, hogy az abban kifejtett módok alkalmasak volnának arra, hogy általuk Kossuth apánk emlékezetét az utódok előtt is öröklővé tegyék. Rátkay László képviselő ur, egy hozzám intézett levele szerint szintén osztja a véleményemet s megvagyok róla győződve, hogy igen nagy szolgálatot tennének a magyar népek az ellenzéki lapok, ha említett cikkben intencióinak minél többet megtudnának nyerni különösen a papok, képviselők és a tanítók közül.

Szívesen meg is küldeném s Magyar Szó illető példányát, de az enyémet valaki elvitte s talán a t. Szerkesztőség könnyebben meg tudja szerezni, mint én. Tájékozásul annyit írhatok, hogy aug. 13-i számban volt, mindjárt az Incevény László haláláról szóló vezetőcikk után.

Nagyon kérem a népem érdekében az igen tisztelt Szerkesztőséget, szerezzen az abban kifejtett eszmének híveket.

Ugyan merészség volt tőlem az utóbbi kéréssel terhelni az igen tisztelt Szerkesztőséget, holott halálával vagyok már most is adósa, de biztam tiszta hazafiságában s ha az említett cikket elolvasni nem restelik, tudom, hogy kiment ezélem tisztasága.

Ivancsán, 1902. VIII. 22. (Fejér m.)

E hitben őszinte nagyrabecsüléssel maradtam Nagyságodnak

mélyen tisztelő híve

Kontra Aladár

ev. ref. h. lelkész.

Városi fogatok és a városi ménes fentartása.

A tanács ülésén nem egyszer került már szóba; érdemes e vajjon a városnak tetemes költségbe kerülő fogatait és a Hortobágyon tenyésztett ménesét fentartani. Az érdekes kérdés úgy pro, mint kontra vitát provokált — de sem jobbra sem balra nem dőlt el. Pár héttel ezelőtt aztán Király Gyula gazdasági szenátor megbízást kapott a tanácstól hogy készítse el a fogatokat és a ménes részletes költségtervezetét. Király Gyula megfelelt megbízásának s pontosan megállapította hogy a városi fogatokra kiai a város évensint 2699 koronát, fuvarbetekekből bevosz 22000 koronát, A városi ménes évi költsége 41,796 korona. A költségtervezetből az tűnik ki, hogy a fogatokra 15 ezer, a ménesre pedig 2 ezer koronát fizet rá a város.

Mit tárgyal a rendkívüli közgyűlés.

Debreczen város törvényhatósági bizottsága e hó 28-án csütörtök délután 4 órakor rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozatát ma délelőtt, a Komlóssy Arthur polgármester helyettes elnöklete alatt tartott teljes tanácsülésen állapították meg. A megállapított tárgysorozat a következő:

Budapest fő és székváros közönségének városunkhoz intézett meghívása a f. évi szeptember hó 19-én végbemenő Kossuth-mauzoleum alapkövetéti ünnepélyre, tanácsai javaslattal. A 121—1902. számú közgyűlési határozattal kiküldött Kossuth-ünnepélyeket rendező-bizottság a f. é. szept. hó 17-ére kitűzött debreczeni ünnepély sorrendjét bemutatja és indítványozza, hogy azon napon diszközgyűlés tartassék; idevonatkozólag tanácsai javaslat. Ugyanazon bizottság indítványa Kossuth Lajos életnagyságu és művészi kivitelű arezképének a város székházának közgyűlési terme részére

megfestése iránt, tanácsai javaslattal. Jelenítés az általános házbéradó kérdésében folyó vegyes bizottsági felülvizsgálat költségeire 6000 korona póthitel engedélyezése tárgyában, tanácsai javaslattal. Tanácsai előterjesztés a nagyerdei városi fürdő bérleténél előfordult személyváltozás tárgyában. A világitási bizottság jelentése a városi légszennyárnál teljesített bővítési munkálatok befejezéséről és a bekerülési összeg elszámolásáról; tanácsai javaslattal. A debreczeni önkéntes tűzoltó testület kérvénye „A testület fennállásának 25 éves története” című munka nyomtatási költségének elengedése iránt, tanácsai javaslattal. Debreczen, 1902. augusztus 25. Komlóssy Arthur, főjegyző, polgármester helyettes.

Kossuth apánk.

A napokban kedves kis jelenet ejtette kétségbe egyik fővárosi ezred tisztikarát. A hadtestparancsnok váratlanul megjelent a kaszárnyában és maga mellé hívatta a tiszteket, úgy ment végig velük a legénységi szobákon. A tizenhatodik század éppen iskolázott mikor a nagyur belépett. Az előadó főhadnagy halálrasápadtan hadarta el a kötelees jelentést.

A hadtestparancsnok kíváncsi volt a legénység elméleti tudására. Valami épülettest akart kérdesni, tehát körülnézett a szobában, hol köröskörül kiérdemesüli osztrák generálisok képei csüggték.

— Freiter, mondd meg, kinek a képe az ott és rámutatott egy jóképű összakálás öreg tábornok képére.

Freiter ur Bóbis felpattant a helyéről. Mint a ezövek mozdulatlanul megállt. — A tisztek kétségbeesetten integettek feléje, sőt a lehetőséghez képest sugtak is neki.

A freiter csak mereven nézte a képet. — A hadtestparancsnok pedig jószágosan sürgette:

— No freiter, ki az?

Bóbis elszánja magát. Széles mellét kivágja s nagy fejét fölkapva nagy önérzettel válaszol:

— Hát Kossuth apánk! . . .

Elementek a honvédek.

A debreczeni 3. honvédegyalozred ma reggel hagyta el városunkat. Honvédeink most tartják a nagygyakorlatot Tenke környékén. Ma délelőtt Bagosan lesznek, hol pihenőt tartanak és holnap folytatják utjukat Tenkéig, a hol a jövő hó közepéig maradnak.

Erdőőri szakvizsgák Debreczenben.

A földmivelésügyi kormány közhírré teszi, hogy a debreczeni vadőri vizsgák s ezzel kapcsolatban az erdőőri szakvizsgák október 13-án lesznek. Kellően felszerelt folyamodványok a debreczeni kerületi erdőfelügyelőséghez október hó első napjáig nyújtandók be.

Szerencsétlenül járt öreg pásztor.

A józsai határban legeltette tegnap délelőtt teheneit Kiss Bálint, öreg Józsai pásztoremberi Dél tájban vasut robogott el a legelésző tehén mellett. A különben jámbor természetű állat a prüsrkölő lokomotívtól megriadt s magával rántotta az öreg pásztor. Esés közben a gyámoltalan öreg ember ketté törte jobb karját és a fején is erős zúzódásokat szenvedett. Nehéz betegen szál-

lították be tegnap a közkörház sebészeti osztályára.

Debreczen a Kossuth-mauzoleum alapkövetéti ülésénél.

Kossuth Lajosnak a fővárosban emelendő mauzoleum alapkövetéti ülésének jövő hó 19-én, Kossuth születésének századik évfordulóján megy végbe. Budapest erre az ünnepségre meghívta Debreczen városát is. A tanács ma tartott teljes ülésén határozott a meghívás felett. A tanács azt a javaslatot terjeszti a közgyűlés elé, hogy a város közönsége örömmel vesz részt az ünnepélyen, küldöttségileg képviselteti magát és koszorut is helyez Kossuth sirjára. A tanács a megválasztandó küldöttségre nézve azt javasolja, hogy a küldöttség álljon a polgármesterből esetleg helyetteséből, továbbá két bizottsági tagból és pedig egyik a függetlenségi, másik a szabadelvű pártból. A bizottsági tagokat magok az egyes pártok jelölik ki.

Ménlövásárlás Nyiregyházán.

Azon nyiregyházi gazdákat, akik teljes koru ménlovaikat megvétel céljából már régebben felajánlották az államnak, közelről érdekli az a hír, hogy e ménlovak bizottsági meg szemlélése és esetleg megvásárlása szeptember 17-én lesz.

Eljegyzések.

Bosznay Gabi kisasszonyt, Bosznay J. helybeli nagykereskedő kedves és művelt leányát eljegyezte Paskuj Imre szatmári nagykereskedő. — Varjas Janos géplakatos eljegyezte Bagdi Károly szép és kedves leányát Piroskát.

A belügyminiszter és a népgyűlések.

A nemzetközi szociáldemokrata-párt gyűléseit százával tiltják be még most is a vidéki hatóságok akkor, ha a bejelentések nem nevezik meg a szónokokat. Sok helyütt meg egyenesen azzal az indoklással nem engedélyezték gyűléseket a főszolgabírák vagy a városokban a polgármesterek, mert a bejelentett szónokok ismert szocialista agitátorok voltak. Lzéli Kálmán, aki többször kijelentette, hogy minden állampolgárnak meg fogja övni gyűlekezési szabadságát, egy fölmerült konkrét eset alkalmából a következő leiratot intézte Pestvármegye alispánjához:

Kaszt János és társai lakosok által folyó évi január 26-án tartandó népgyűlés bejelentése ügyében tekintes Alispán ur által folyó évi április hó 30-án 19.546. szám alatt hozott s a dunavecseri járás főszolgabírájának 629—1902. sz. elutasító határozatát indokainál fogva jóváhagyó határozatot a nevezettek által beadott felülvizsgálati kérvény következtében felülvizsgálván, azt, valamint a főszolgabírói határozatot megsemmisítem mert sem az 1848. évi 216. sz. sem az 1868. évi 128. eln. sz. belügyminiszteri körrendeletek értelmében a népgyűlések bejelentése alkalmával a szónok megnevezése nem kívántatik s így elmulasztása a bejelentés tudomásul vételének megtagadására okul nem szolgálhatott. — Megjegyzem még tekintetes alispán ur idézett határozatának indoklására nézve, hogy a határozatok feltevésekkel nem in-

dokolhatók. Erről a tekintetes Alispán urat vonatkozva folyó évi június hó 25-én 31,410 szám alatt kelt jelentésére, az iratok visszatartása mellett további eljárás végett értesitem.

Budapest, 1902, július 15-én.

A miniszter helyett:

Szell Ignác s. k., államtitkár.

Az alispáni határozatban az az indoklás állott, hogy a főszolgabírónak jogában áll az engedélyt megtagadni oly népgyűlés tartásától, „ahol a szónokok meg nem neveztetvén” az iránt nem nyert biztosítékot, hogy az állami és társadalmi rend notorius ellenségei, a nemzetközi szocialista agitátorok a szónokok között nem szerepelnek. A belügyminiszter leiratának nagy fontosságát mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a szocialdemokrata-párt titkársága Széllnek ezt a leiratát több ezer példányban kinyomatta és az egész országba szétküldötte. A miniszter felfogását a leiratban leginkább az mutatja, hogy ő világosan a „bejelentés tudomásul vételéről” és nem „engedély”-ről beszél.

Verekedő napszámos.

Tegnap délután berugott állapotban nagy lármát csinált a pesti soron Nagy Gábor napszámos. Erővel belekötött az utcán békésen haladó emberekbe. Többek között Geller súlyos sérülést szenvedett. A sebesültet dr. Szentpály Béni vette apolás alá, míg a garázda napszámot, aki Debreczenből már örökre ki van tiltva, lezárták.

Miniszteri dicséret a tanítóképezdének.

A debreczeni ref. tanítóképezde a múlt iskolai év végén hivatalból felterjesztette évi zárójelentését a közoktatásügyi kormányhoz. Vlasics miniszter tegnap értesítette az egyházkerületi püspökséget, hogy a jelentésben tapasztaltakért különös dicséret illeti a tanítóképezde vezetőségét. A miniszteri leirat szép szavakdan és igen elismerően szól a tanárikar működéséről.

Napdíjasok és ehhez hasonló foglalkozást kereső egyének figyelmébe.

Figyelmeztetnek mindazon egyének, a kik a város szolgálatában napdíjasok és más ehhez hasonló állást elnyerni, vagy keresni óhajtanak, hogy kérésükkel és jelentkezésükkel ez időszereint hagyjanak fel, annyival is inkább, mert mindenféle ilyen állás belvén töltve, a városi hatóság a már ez ideig jelentkezőket sem képes minden jóakarata mellett elhelyezni.

Veszedelemes légyecipés.

A debreczeni társaságok egyik kedvelt és tiszteletben álló tagját Stern Nácit tragikus eset érte. Szombat este 8 órakor a Hungária előtt beszélgetett barátaival. A kávéházból elindult vacsorázni a Bikába és utközben egy légy arcát megcsipte. Már vacsora alatt nagy fájdalmat érzett és egy óra múlva, mikor a kaszinóba felért, szokatlan mértékben feldagadt az egész arca és szólni sem tudott, mert torka is teljesen összedagadt, úgy hogy lélegzetet sem bírt venni. Barátai kocsin hazaszállították Hunyadi-u. lakására és orvost hívtak. Három orvos is megjelent Stern Nácinnál és legelső sorban arra törekedtek, hogy lélegzetvételen könnyítsenek, ami sikerült is. Az orvosok az hitték első pillanatban, hogy a légyecipés mérges volt és ant-rax (lépfene) lépett fel, de másnap újbóli konzilium megtartása után megállapították, hogy nem az és habár állapota veszedelemnek mutatkozott, ma már tul van a veszélyen. Stern Náci tragikus esete mély

részvételt keltett mindenféle és számosan ke-resték fel betegágya mellett. Mindenki ör-vend, hogy tul van a veszélyen és nem ve-szítik el az örökké vig, jó humoru Nácót, amilyen néven őt a városban mindenki ösmeri.

Közjegyző helyettes kerestetik.

Lestyán Adorján debreczeni kir. köz-jegyző irodájában közjegyző helyettesnek jog-végzett egyén kerestetik.

Angelottiné jutalomjátéka.

A mikor június havában az első nyári napsugarak fölmelegítik az öreg házfalakat, az utcák kövezetét és a városi nép nyakra-főre menekül a hőség elől a zöldbe, — bezárulnak Thalia asszonynak köből épült templomai is. Kinek volna kedve a gyönyörű, de nem kevésbé foró estéken négy fal között egy akármilyen kényelmes zsöllébe leereszkedni? Bizony azok a városi halandók, a kik nyáron, a szó szoros értelmében arczuk verejtékével keresik meg a mindennapi kenyérüket, örülnek, ha legalább este kijuthatnak a szabadba, friss levegőt szivni. Ezért a kurta rokolyás, könnyüverü muzsa igazi évadja a nyár. A szabad ég alatt lévő, vagy legfeljebb „födött” kerti helyiségek az ő birodalma. És van öröm a szalmaözegek számos hadában, midőn egy rekkenő júliusi estén átveszi az ügyek vezetését a méltóságos Thaliától. Micsoda élvezet is rejlik abban, ha ropogós, gyöngye illatu rántott csirke és finom illatu kovaszos uborka mellett gyönyörködhetünk a színjáték tarkaságában!

Debreczenben emberemlékezet óta (értsd: egy decennium fele) Angelotti direktor a leghivatottabb képviselője a Varieté pezsgő kedvű felistennőjének. Most, hogy hűvösödnek az éjszakák és hazaszállingóznak a fürdőző házastársak, a kik bizonytalán majd elepedtek egymásért a távozásra a fecskék és golyák, és velük együtt másfelé költöznek az Angelotti Mulató vidám nyári énekesei is. Mielőtt bucsut mondanának közönségünknek, a társulat rokonszenves igazgatónöje, Angelottiné jutalomjátékot rendez és pedig érdekes fregoli jelenetében fog föllépni. — Azonkívül színrehozzák a teljes gazdag programot, mellyel a derék artisták oly kellemes szórakozást szereztek nekünk. (k. a.)

Tanfelügyelők házassága.

Első pillanatban furcsának látszik, hogy a miniszter külön rendeletet kénytelen kiadni a tanfelügyelők házasságára vonatkozólag. Pedig, hogy kénytelen volt vele, mutatja a gyakorlati élet, amely számos alkalommal dobott megoldatlan talányokat a miniszter elé. A tanfelügyelőkkel sokszor megtörtént, hogy tanítónőket vettek feleségül. Ez még nem lett volna baj. Csak akkor vált kellemetlenné, amikor a tanfelügyelőné a férje kerületébe tanított. Vlasics Gyula közoktatásügyi miniszter most egy tollvonással végét szakította ennek a furcsa helyzetnek. Elrendelte, hogy a tanfelügyelők feleségei nem tarthatják meg tanítónői állásukat férjük kerületében. Hogy az illetőknek tetszik e majd ez a rendelet, az kérdés. — De hogy a becsületes ellenőrzés szempontjából szükség volt rá, az bizonyos.

Jön vissza a város . . .

Fönt, fönt, kerek magassán az égnek, mely nevető kékjét borongó szürkére váltja ma-holnap, föltetszik előcsapata a dének vonuló golyáknak. Nyáruatói hűvös szellők

játszanak a sétatéri gesztenyefák első sárga leveleivel. Nagy bolond ládák, tömött kofferek terpeszkednek el a vasutról jövő bérkocsikon. Vidám ábrázatok mosolygása köszönti a hintókról a járókeleket. Jön vissza a faluzó, fürdőző város.

Napról-napra sürűbben látni az utcán szinte új alakokat, jó ismerősöket, a kiket újjá tesz barna piros színe az arcznak, eleven ragyogása a szemnek, délczegebb tartása az egész nekitelt testnek.

Mert a fehér-falu falusi kis házak között, a Balaton partján, a szabadmezőkön, az aranyszínű homokon észrevétlenül újjaszületik a test és a lélek, mely agyoncsigázódott a városi kőházak között.

Haj, mi más ott harmatos hajnalban meglesni a sárga rigót, amint pajkosan hunczutabirozik ezüstlevelű nyárfa ormán, mint idehaza a verebek közgyűlését hallgatni a Ligetben, a bakancsos idillek unalmas színhelyén! Hej, mennyivel nagyobb gyönyörűség odakint a lombos fák, hűvös hegyoldalak, zöld pázsitján az árnyékban heverve elmerengeni a bárenyfelhők futásán, mint idebent az olvadó aszfalton, tudakolni az időjelzőtől: napon aszalódunk-e holnap, vagy loes pocsban didergünk?

Ott még a nap is másképp süt, a szél is másképp fúj, de még az eső is másképp esik. Itt égett a nap, de ott gyógyít, itt fordít okádik a szél, de ott altatót dudol, miközben az akác-lombot sodorogtja, itt sár lesz az égkönyéből, ott enyhítő itala a szomjas mezőknek.

Poézis ott minden, dal, szín, illat, üdőség, elevenség — a minnek most mind vége szakad, mert eresztgeti már hideg leheletét a savanyu kedvű ős.

És visszatér a város, népesebbek lesznek az utcák, látogatottabbak a misék, elevenebb a korzó. Fürdőt, falut, pusztát, tanyát, jegenyét, sárgarigót elfelejtettek a hálatlan emberek, legfőlebb szerelmes laányok emlékezték róluk, odasugván az őszirózsás gavallérnak:

— „Ah, milyen unalmas volt ott a világ — maga nélkül . . .”

Távirat.

Paplovits képviselő ügye.

Nagykikinda, 1902. aug. 25.

Paplovits képviselő ügyében Vaszkó alügyész tegnap a nagykikindai törvényszékhez a magyar nemzet elleni izgatásért betérjesztette vádindítványát és kéri egyuttal Pavlovits ellen a vád alá helyezést.

Vizsgálat Vasvármegyében.

Budapest, 1902. aug. 25.

Vasvármegye alispánja a megyét ért gyanúsítások miatt a kormánytól központi vizsgálatot kért. Mint hirlik, Kaffka legközelebb Szombathelyre utazik, hogy a vizsgálatot megejtse.

Lajos napja.

Budapesten Kossuth Ferencz nagy-nevű atyja sirjára koszorút helyezett. Kossuth Lajos sirja telve volt már akkor virágokkal, a melyeket számtalan egyesület és egyesek hálából a halhatatlan Kossuth sirjára tettek.

Fővételi, javító, pót, magán és érettségi

vizsgálatok a debreczeni ev. ref. főgymnasiumban f. év szeptember havában: 1. Fővételi vizsgálatok: bármelyik osztályból szept. 1-2 napjain délelőtt. 2. Javító- és pótvizsgálatok: a VIII. osztály szeptember 1-2-án, az I-IV. osztály szept. 3-án, az V-VII. osztály szept. 4-én. 3. Magánvizsgálatok: a VIII. osztály szept. 1-2-án, az I-IV. osztály szept. 5-én, az V-VII. osztály szept. 6-án, délelőtt írásbeliek, délután szóbeliek. 4. Érettségi vizsgálatok: írásbeli szept. 3, 4, 5, 7 és 8 napjain; szóbeli- és javítóvizsgálat szept. 10-11 napjain. Jelenkezni kell a teljes és pótérettségi vizsgálatra szept. 2-án délig, a javítóvizsgálatra szept. 2-án délig, a javítóvizsgálatra szept. 9-én délig az igazgatóságnál. Debreczen, 1902. aug. 21. Az igazgatóság.

Értesítés.

Beküldetett: Tisztelettel értesitem a t. szüléket, hogy az ev. reform. tanítóképző intézet gyakorló iskolájában a tanítás, a főiskolában lévő többi elemi iskolában pedig a beírás f. évi szept. hó 1-ső napján veszi kezdetét. Debreczen 1902. aug. Kovács Lajos, ev. ref. tanítóképző intézet igazgató.

Kamarai közlemények.

A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1901-évre szükséges tisztogató és fenyező vászonrongyok szállítására pályázatot hirdet, melyre az ajánlatok ezen igazgatóság anyag és leltár beszerzési szakosztályához a f. é. szeptember hó 11-ikeig benyújtandók. — A debreczeni kir. itélőtábla a hivatalos helyiségeinek fűtésére, az 1903-évre szükséges tüzelő anyagok beszerzésére pályázatot hirdetvén, az ide vonatkozó egyéb feltételek a kamaránál tudhatók meg. Lejárati határidő f. é. szeptember 15. — A bécsi csász. és kir. tüzérségi szertár az 1903-évre szükségelendő különféle szertári tárgyak szállítására pályázatot hirdet, melynek lejárati határidője f. é. szeptember hó 14. — A debreczeni kir. itélőtábla ugy a saját valamint a helybeli, kir. főügyészség ugyszintén a debreczeni, m. nyiregyházi, szatmári, és zilahi kir. törvényszékek és az ezek területen lévő kir. járásbírók részére az 1903-évre mintegy 5128 bécsi font fagygyú gyertya szállítására hirdet pályázatot. Az ide vonatkozó ajánlatok a kir. itélőtábla elnöki irodájához f. év szeptember hó 11-ikeig nyújtandók be. — A m. kir. államvasutak igazgatósága f. é. augusztus hó 30-iki lejárattal, különféle butorok szállítására hirdet pályázatot, melynek feltételei a kamara hivatalában a napi hivatalos órák alatt megtekinthetők. — A csász. és kir. közös hadügyminisztérium, a csapatállomány részére, az 1903-évre különféle, bőrből készült ruházati és felszerelési cikkek szállítására pályázatot hirdetvén, az ide vonatkozó részletes feltételek az érdekeltek által, az alul irt kamaránál megtekinthetők. Debreczen, 1901. augusztus hó 21. kereskedelmi és iparkamara.

Czipészek és esztradiák mulatsága.

A debreczeni czipész, esztradia munkások és kisiparosok szakegylete szombat este fényesen sikerült táncmulatságot rendezett a Margit fürdő termében. Sikerült volt minden tekintetben és csak a reggeli órákban ért véget. A mulatságon jelen voltak:

Asszonyok: Kovács Istvánné, Domján Lajosné, Varga Péterné, Kozma Istvánné, Nagy Jánosné, Morsi Dendrásná, Tamás

Jánosné, öz. Géder Józsefné, Prázánczky Károlyné, Lókodi Jánosné, Molnár Istvánné, Kozma Györgyné, Daku Jánosné, Davró Károlyné, Széll Balázné, Nagy Lajosné, Kurucz Istvánné, Kórik Istvánné, Lénárt Imréné, Deák Ferenczné, öz. Tar Istvánné, öz. Sági Mihályné, Karázi Istvánné, Kócs Istvánné, Balogh Imréné, Korom Beniáminé, öz. Szalay Józsefné, Bócsi Sándorné, öz. Egri Mihályné, Kiss Józsefné, Nagy Józsefné, Szentesi Károlyné, öz. Kovács Mihályné, Végvári Istvánné, Kozma Imréné, Hevesi Andrásné, Varga Jánosné, Dézsi Sándorné, Varga Istvánné, Pongor Ferenczné, Vatai Jánosné, Szabó Józsefné, Szücs Lajosné, Prém Ferenczné Bakonszegi Imréné, Szabó Balintné, Kiss Mihályné, Szabó Jánosné, Tóth Andrásné, Gergely Jánosné, Bulátkó Jánosné, Markovics Mártonné, Szilágyi Mihályné, Zarkai Danielné, Pesti Jánosné, Miszti Mihályné, Vetési Lajosné, Takar Sándorné, Madarász Lajosné.

Leányok: Varga Mariska, Gönczi Juliska, Szathmári Sárka, Nagy Juliska, Vida Esztike, Geder Rózacska, Pető Zsuzsika, Tamási Mariska, Lokodi Erzsike, Szigeti Mariska, Molnár Juliska, Molnár Erzsike, Kovács Zsuzsika, Nagy Esztike, Kozma Sárka, Pál Margit, Daku Mariska, Uri Juliska, Poresiu Rózsa, Balog Erzsike, Dóra Rózacska, Batori Esztike, Nagy Rózacska, Matku Mariska, Kurucz Rózacska, Kórik Esztike, Kórik Mariska, Tömpö Rózacska, Deák Juliska, Berta Erzsike, Lenárt Juliska, Tóth Rózsa, Nagy Rózsa, Lovas Esztike, Hadházi Zsuzsika, Lovas Margitka, Tar Mariska, Takacs Rózsa, Karázi Juliska, Laszintzky Juliska, Szabó Juliska, Kócs Kis Rózsa, Tóth Mariska, Maté Juliska, Szücs Zsuzsika, Géder Mariska, Egri Erzsike, Szentesi Erzsike, Szentesi Mariska, Kovács nővérek, Végvári Juliska, Nagy Esztike, Szepesi Rózsa, Nagy Juliska, Dalmi nővérek, Varga Juliska, Hevesi Juliska, Vig Rózsa, Kozma Rózsa, Bakóczy Juliska, Prém Esztike, Horváth Esztike, Vattai Esztike, Balla Rózsa, Szabó Anna, Bakonszegi Juliska, Szentesi Esztike, Szentesi Rózsa, Szabó Mariska, Szücs Hermina, Szabó Margit, Kiss Esztike, Tóth Esztike, Nagy Rózsa, Böszörményi Mariska, Markovics Etelka, Mészáros Esztike, Bulátkó Mariska, Szilágyi Esztike, Tonka Esztike, Zarkai Mariska, Pesti Juliska, Takar Mariska, Takar Erzsike, Tóth Juliska, Nyilasi Ferike, Madarász Rózsa.

Huszár ezredesből trappista generális.

A párisi „Temps“ érdekes cikket közöl egy osztrák főúr sarjéről, ki a napoleoni időkben az osztrák hadseregben ezredesi rangot viselt, majd számtalan kaland és viszontagság után a Laval melletti „Port du Salut“ kolostorban, mint a trappista barátok generálisa végezte be hányatott életét.

1810. év április 20-án egy utas szállt partra az „Italienne“ angol fregattról Londonban nagy feltűnést keltve a különözettséghez eléggé hozzászólt londoni nép közt is. Magas, erős termet, sápadt, érdekes arc zsinóros huszárdolmány, rajta prémes mentel mit amellén ezút halálfo tartott össze, magas suwarow esztrák, oldalán öv, meg rakva egész arzenáljával a legkülönfélébb gyilkoló szerszámoknak. Az öltözetet egy görbe, széles kard egészítette ki, ugyancsak halálfejes szíj és tarsolyal.

Géramb Ferdinánd báró volt a különös jövévény, osztrák huszárezredes, Géramb Xavér báró, a selmeczi bányák néhai főfe-

lügyelőjének fia. Nem kisebb tervet megvalósítani jött a báró Angliába, mint nagy Napoleonnak teljes megsemmisítését.

Lord Wellesieynek tette az ajánlatot, hogy Euróga összes népei fegyver alatt keli egyesíteni a hódító ellen és ő maga is azonnal feljávást 24,000 teljesen felszerelt és kiképzett horvát katonát az ő személyes vezérlete alatt. A nemes lord azonban nem fogadta el az ajánlatot és Géramb báró kenytelen volt tört reményekkel elhagyni Angliát.

Azaz jobban mondva csak akarta volna, de a köszívü angol hitelezők ezt azzal szándékolták meggyújtani, hogy a rövid ott tartózkodása alatt igen tetemes adósságot csináló bárót beakarták csukadni az adósok börtönébe. Csakhogy ez nem ment olyan könnyen. Géramb elmenekült Londonból, s egy barátjának falusi jószágán elszáncolta magát a törvényszolgák elöl, teljes két hónapig allva vitézül az ostromot.

A ház tetejére pedig kitűzött egy zászlót e felirattal: „Az én hazám az én váram.“ Nem is ostromolták ötlet tekintettel állása és rangjára valami nagyon, de a dolog a vége felé már oly nagy feltűnést keltett, hogy az angol kormány időszerűnek látta a kellemetlen vendéget szép szerével eltávolítani. Behajózták hát a bárót és partra szállították Schleswigben, ahol a szárazföldi zár miatt menten a francziák kezébe került. Előbb Vincennesben zárták el, majd a La Force erdőbe vitték és tartották szigorú őrzet alatt. Ugyanoda volt elcsukva a troyesi püspök is és az ő lelki oktatásai hatottak Gérambra annyira, hogy midőn a szövetségesek bevonultak Parizsba és ők is kiszabadultak fogságukból, felesérelte a huszár ruhát a trappista barátok szörcsuhájával.

1816-ban letette a fogadalmat és nyerte a József Mária-rendi nevet. Vasszorgalom és kitartás által felküzdötte magát a rend legkiválóbb tagjai közé és 1837-ben a trappista barátok generálisa lett s mint ilyen, halt el 1848-ban.

Sok érdekes esemény tarkította Géramb életét. Így egy ízben, midőn Mária Terézia, II-ik Ferencz császár neje egy egyházi körmenetben résztvett, a számára odakészített szőnyeg félrecsuszott s a császárné már-már a sárba volt kénytelen lépni, Géramb levette köpenyét, odaterítette a felségasszony elé, ki így száraz lábbal folytathatta utját.

Máskor pedig Olaszországban léte alatt összeveszett egy angol ezredessel s azt párbajra hívta — az Aetna tetejére. A párbaj feltételei között az is benne volt, hogy a győztesnek jogában áll megsebesített, vagy megölt ellenfelét a tűzhányó kráterébe belökni. A tusában a báró sebesült ugyan meg, de ellenfele nem élt a párbajok történetében addigélé legalább is szokatlan jövével.

Az idők folyamán a báró Céramb család férfi ágon kihalt, utolsó női tagjai közül egyik Céramb bárónő a magyar-osztrák nagy-követ Szögyén Marich-nak a hitvese.

Levél a szerkesztőhöz.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Kérem, fogadja mélyen érzett hálás köszönetemet a nyilatkozatom közzétételéért.

Annak illendő és méltó megköszönésére pedig igazán nem találok megfelelő szavakat, a milyen valóban lekötő jó indulattal méltóztatott Tekintetes Ur csekélységemet „Délután Levél“ ében kitüntetöleg elhalmazni. Akkorra dicseretre ugyan nem szolgáltam rá, azt tudom, értem, mert én egyszerűen a vétkemet óhajtottam ezzel a tettellemmel a lehetőség jövátenni, nem pedig

az esetleges büntetés előli bujkálás volt az azal a célom.

En bár elég későn, de rájöttem, hogy hívésemben csunán csalódtam, kötelezve éretem tehát magamat arra, hogy az oly páratlanul és meltatlanul támadott urakat ezért megkérjem. És ezt nem szégyenlem. Örületesen vakmerő kirohanásom egyedüli rugója az volt, hogy biztosra vettem, hogy mind igaz, a mit csak állítottam, mert hisz józan észszel csak nem tehettem volna meg azt akkor, a midőn tudom, hogy azok mesterséges koholmányok. Elképzelhető, hogy mily furesán néztem ki, midőn arra a kétős végeredményre jutottam, hogy az egész csufos hajsza tulajdonkép csak a világ becsapására irányult és a helyett is én lettem becsapva, még pedig alaposan,

En szegény, de becsületes ember vagyok, a hazugságtól undorodom és a hazugságot mindenre képesnek tartom és egyenes, őszinte lelkem föl se merete azt tenni, hogy az uri ember nem mind ilyen. Egész életemben mindig az voltam, ki összes tettemért mindíg elvállaltam a felelőséget, a mi alól kibujni még sohase kísérlettem meg semmiféle uton és módon, azt hittem, mások is így gondolkoznak. De hát mivel most beláttam, hogy én nagyon sokat igen rossz szul hittem, volt bennem annyi tisztesség, hogy nyilvánosan megkövessem a csakugyan méltatlanul sértett főtisztviselőket és éppen azt restellem, sőt szégyenlem, hogy meg mertem őket bántani. En is rengeteg méltatlanságot szenvedtem át örömtelen életemben, nagyon jól át tudom tehát érezni az ilyenek óriási súlyát.

Ezek után midőn legnagyobb köszönetemet ismételve kifejezem, egyben illő tisztelettel maradok

Debreczenben, 1202. augusztusban

Tekintetes Szekeszto urnak
alazatos szolgaja
Besenyi Jozsef.

A gyalogság új szabályzata.

A liberalizmusnak, mely az utóbbi időbe oly jelentékeny tért hódított magának mindenütt, egy legújabb, fényes vívmányaként üdvözölhetjük, a gyalogság új szabályzatát. Századok óta uralkodik, változik ez a szabályzat, alkalmazkodván mindig a fegyvertékniika fejlődéséhez, de nyugodtan elmondjuk, hogy fejlődésében ily nagy lépést még nem tett soha.

A szabályzat ugyanis, mely eddig az embert csak lelketlen gépnek tekintette, s a mely szerint az alaki gyakorlatok szigorú iskolája képezi a csapat harc-képességének alapját, végre fölismerete az emberben az önálló, gondolkodó lényt. S ezzel arra a térre lépett, hol a harcászati fejlődésének legmagasabb fokát van hivatva elérni.

Mig eddig a tehetetlen tömegekre alapították a haboru sorsát, ma az egyesek kezébe van az letéve. Az új szabályzat ugyanis az alaki gyakorlatok szigorú iskolája alól fölmenti a katonát, ellenben azt kívánja, hogy gondolkodó és öntevékeny harczossá kell azt nevelni. Ezzel természetesen eltűnik a merev, katonás egyformaság a harczban, s helyét ad az egyéni öntudatos tevékenységnek,

A magasabbrangu parancsnokok, az új szabályzat szerint, pusztán az elerendő czelt jelölik meg, a végrehajtás módozatát és kivitelét a kisebb parancsnokokra hagyva. Ezzel alkalmat nyújt ezeknek a gyors feltaláló képesség megszerzésére, vállaira rakván persze a felelőség terhét is.

Tekintve, hogy a modern haboruk döntő faktora a tűz, a lövésben való kiképzést az új szabályzat a legfontosabb feladatnak tartja. Mellőzi azonban igen helyesen a rajok által adott ösztüzeket, s már békében ugy kívánja a harczost nevelni, hogy saját maga által kikeresett czelokra, meggondolt, biztos lövéseket tegyen.

Eltiltja végre a szabályzat a minden katona rémét, az ugynevezett tagozott menetet, s ezzel szemben könnyebb, csinosabb járást ajánl.

Szóval a szabályzat igazán modern szellemű s meglátszik rajta, hogy a fiatalabb vezérkari tiszteknek nagy részük van benne.

F. L.

CSARNOK.

Vaterloo.

Eckmann—Chatrián elbeszélése után fordította:

ifjabb Möriz Pál.

Esti nyolcz óra tájt volt. Ugy vélekedtünk, hogy a mi három hadosztályunk teljesen felvonul Chateletben maradjunk. Egy vén kopasz, kékzubbonyos szikár paraszt bódorgott hozzánk és sok érdekeset beszelt Gregoire kapitánynak. Amaz erdő tulsóoldalán egy hajlatban Fleurusfalú fekszik, az erdőtől jobbra pedig a kisebb Lom busart község. Mar idestova háromhete, hogy a poroszok megszállották e falvakat és hogy még tegnap, tegnapelőtt is újabb csapatok szegődtek hozzájuk. Még másról is értesített a paraszt. Ama nagy fáktól árnyékolt ut mentén, a mely a balszarnyunk felől, mintegy jó hét órányi távolságra egyenes vonalnal húzódott, hogy szintén ellenség rejtőzködik. Gosselies és Qatre: Brasban a kelga és hannoveri előőrök lesekednek. És hogy ez az ut a brüsszeli nagy országut, a hannoverek, angolok és belgák ide vonták össze a csapataikat, ellenben a poroszok jobbról négy öt órányira Namuri országutot szállották meg. Közöttük és az angolok közötti rónán jó kocsiut vezetett, melyen a futárjaik szakadatlanul forgolódiak, a porosz minden újabb hírről értesítette az angolt és ugyanigy az angolok a poroszszágot. Sőt még kölcsönösen támogathattak is egymást, mert ezen az uton legénységet, ágyukat, municziót küldhettek egymásnak.

Midőn ezt hallottam, magamtól rájöttem, hogy legokosabban tesszük, ha hogy ezt az utat hatalmunkba keritjük, mert ekkor, nem segíthetik egymást. A józanész diktálta ezt a gondolatot és nem egyedül magam. Gondolkoztam így. De nehogy az öreg parasztot megzavarjuk, inkább hallgattunk Alig néhány perc alatt a zászlóalj körbe fogta. Cserép piából pöfektelt és a pipaszárral mutogatta az ellenséges állásokat.

Aféle gyalogpostás volt az öreg. Chatelet, Fleures és Namur között követitette a gyalogpostát és így pontosan ösmerte a vidéket és napról-napra megfigyelhette, hogy mik történtek ott. Keservesen panaszkodott a poroszok ellen, hogy felette gögősek és hogy az asszony népet nem kimélik. Kielégíthetetlenek. A tiszteik pedig mindig azzal dicsekednek, hogy minket Drezdától Párizsig hajtottak magok előtt, mint a gyáva nyulat.

Felháborított ez a hazug beszéd. Hisz ott voltam Lipcsénél. Orosz, osztrák, szász, bajor, württembergi, svéd, az egész Európa szövételkezett a legázolásunkra. Es ehhez még

hadseregünk háromnegyedét tífusz pusztította. Avagy pedig a hideg, az éhség, a szakadatlan előre és hátra marsolások gyöngettek a még megmaradt jártányi erőnket. És mindennek daczára nem nyulmódjára viselkedtünk. Hanaknál legázoltuk őket. És noha mindig olyan arányban voltak, hogy hogy mindig jutott legalább három egyönrre a Champagneban, Elzászban, a Vogesek között is elpaskoltuk még vagy ötvenszer őket. A poroszok ezen hazug dicsekedése, fenhéjazása valóságosan feilazított. Undorodva gondoltam erre a gazfajra.

Továbbá azt is mondta az öreg, hogy a poroszok mindig azt számolják, majd jónapokat töltenek Párisban. Kipihenik magokat a párizsi selyemágyon kimulatják magokat a pompás, francziabor mellett. És hogy a franczia sereg nem egyéb, mint utczabetyárok bandája.

Még inkább felháborodtam. Forrongott a vérem. Magamban így gondolkodtam:

— Józsi . . . No már ez mégis csak sok . . . Most már ne kegyelmezz senkinek . . . Kikell irtani ezt a fajzatot.
(Folyt köv.)

A közönség köréből.

Levél ifjabb Möriz Pál felelős szerkesztőhöz.

Mivel a velem más hiten és meggyőződésen levő szerkesztőségi munkatársaimat feszélyezni nem akarom, e helyről közlöm az alább következő s hozzám intézett levelet. Közlöm pedig azért, mert az én legjobb, legigazabb meggyőződésemet is kifejezi az én tiszteletes János Zoltán tisztelt barátom s a lelkiekben vezetöm tehetsége, erényei, szeplőtlen független magyar jelleme felől.

Igy hangzik ez az irás:

Tek. Szerkesztő Ur!

B. lapja f. évi aug. 18-án megjelent számában „Az ifjuság János Zoltánért” czim alatt közöltteket rendkívül jól esett olvasnom. Jól esett pedig azért, mert abból az látszik, hogy öreg kollegiumunk ifjusága ma is épen ugy hevül azért a mi magasztos, mint tették azt elődeik minden időben.

Életemben alig érintkeztem kétszer tisz. János Zoltán ural, de szellemét, lelkét is nerem, szerepléséből ismerem, irodalmi munkásságából ösmerem s rám azt a benyomást tette, hogy egyenes mint az őserdők fenyője, nyilt mint az alföld delibabos rónája, puritán mint maga Kálmán, ifju kora daczára, tudományos s bölcsessége emlékeztet a nagy Révész Imrere. Egyháza veteményes kertjében munkálkodó tanítóinak egyszemélyben atyja, testvére, barátja, a mire pedig egyházunknak a jövő méhében rejő küzdelmeiben nélkülözhetetlen szüksége van.

S a mi fő független és 48-as, olyan a minő csak a magyarok Istene lehelte.

Mig az ifjuság ily egyházi férfluert lelkesedik, addig mi öregek mindig tisztelettel hajlunk meg szent lelkesedésük előtt. Vagyok

Tekintetességednek

alazatos szolgaja

Egy vidéki.

E rovatban közlöttekért nem a szerkesztőség vállal felelőséget, hanem

ifjabb Möriz Pál
református hírlapíró és egyháztag.

M. á. vasutak menetrendje 1902. máj. hó 1 től.

Debreczenből indul:

		ó.	p.
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	4	16
Budapest felé (gyorsvonat)	reg.	9	01
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	12	36
Budapest—Nagyvárad felé	este	10	27
P.-Ladány—Nagyv. minden kedden	déli	12	—
Csak P.-Ladányig vegyes vonat	este	8	10
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	3	56
Szatmár—M.-Sziget felé	este	7	58
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	2	56
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	d. u.	12	17
Csak Szatmárig	reg.	5	10
Miskolc—Kassa felé	reg.	8	22
Miskolc—Kassa felé	este	6	57
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé	d. u.	4	01
	m. áll. v.-től	5	28
	vásártérről	5	51
H.-Böszörmény—	m. áll. v.-től	4	06
B.-Sz.-Mihály felé	vásártérről	4	15
	m. áll. v.-től	11	20
	vásártérről	11	20
Füzes-Abony felé	m. á. v.-től	4	42
Füzes-Abony felé	vásártérről	5	—
Ohat-Kócs—Polgár felé	m. á. v.-től	4	21
Ohat-Kócs—Polgár felé	vásártérről	4	31
Derecske—Nagy-Léta felé	reg.	9	25
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u.	4	31

Budapestre érkezik:

A reggel 9 ó. 1 p.-kor induló gy.-v.	d. u.	1	40
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló sz.-v.	este	8	50
Az este 10 ó. 27 p.-kor induló sz.-v.	reg.	5	10
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor induló gy.-v.	este	9	40

Budapestről—Debreczenbe indul:

A d. e. 11 ó. 44 p.-kor érkező sz.-v.	reg.	6	50	
A d. u. 1 ó. 36 p.-kor érkező sz.-v.	reg.	8	30	
Az este 6 ó. 26 p.-kor érkező gy.-v.	d. u.	2	00	
Az éjjel 2 ó. 33 p.-kor érkező sz.-v.	este	7	05	
Az éjjel 2 ó. 33 p.-kor érkező sz.-v.	(P.-Ladányig gy.-v. átszállással)	este	9	15

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől gy.-v.	d. e.	11	44
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	3	36
Budapest—Nagyvárad felől gy.-v.	este	6	26
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	2	33
Budapest felől	reg.	7	42
Kolozsvár—Nagyvárad felől	reg.	5	03
M.-Sziget—Szatmár felől	reg.	7	32
"	d. u.	12	16
"	gy.-v.	3	55
M.-Sziget—Szatmár felől	este	10	12
Csak Szatmárról	este	6	45
Kassa—Miskolc felől	reg.	8	07
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	reg.	12	07
Kassa—Miskolc felől	este	7	53

APRÓ HIRDETESEK.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűből szedett minden szó 4 fillér.

Tanuló felvétetik a

Lovas és Kosárka nőidivatáru kereskedésébe Debreczen, Piacz-u. Vecsey ház.

Két szoba iroda helyiségnek alkalmas, esetleg magános uraknak lakásnak Széchenyi-u. 12. sz. azonnal kiadó. — Ugyanott egy nagyobb Wertheim pénzeszkény jutányos árban eladó.

Mamsell ki önálló

munkásnő és finom ízléssel bir, azonnali belépésre kerestetik. Kohn Katicza divatárusnő Pécsent.

Csere kerestetik.

Szomolnoki (Szepesmegye) intelligens zsidó család 13 éves leány helyett megfelelő esérért keres. Czim a kiadóhivatalban.

Korpa István malmi házhoz szállítva legolcsóbban kapható Deutsch Albert és fia ezégnél Hatvan utca.

Egy csinosan betorozott szoba külön bejarattal minden órán kiadó Verbőczy-u. 4.

Magtár s gőzmalom

részvények eladók. Czim megtudható a kiadó hivatalban.

Szép bajusz

nyerhető rövid időn a híres „Hajdusági pedrő” használata által. Egy doboz 40 ft. Kapható Debreczenben Tóth Béla gyógyszerárában, valamint a készítő Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél H.-Szoboszlón

**Minden külföldinél
jobbak és olcsóbbak!
a „Debreczeni Vasöntőde és
Géplakatosság“**

aranyéremmel kitüntetett
ék szerkezetű, erőátvitteles

Borsajtói és Szőlőzúzó!

Eladás egyedül a gyártelepen: (12-2.)

**Péterfia végén, a
hadházi utcában.**

Hajdu-Böszörményben

a főtéren több üzlethelyiség, fűszer, fodrász, órás stb. üzleteknek igen alkalmas, azonnal kiadó.

Értekezhetni **Kövér és Társa** ezégnél H.-Böszörményben.

Egy 20 év óta fenálló
jól berendezett, nagy forgalmu
Fűszer és festék
kereskedés
más vállalat miatt átadó. 5-3.
Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Máramaros vármegye

Viskvárhegyi gyógyfürdő igazgatósága

közhírré teszi, hogy a szoba árakat, valamint az étlap árait is

szeptember 1-től 40%-al leszállítja,

s ugyanattól az időtől kezdve, a fürdőt igénybe vevők sem gyógyvizet, sem zenedíjat nem fizetnek. A fürdő kényelmes kocsija 5 személyre, a Técsői állomástól, előleges megrendelésre 5 koronáért szállítja a fürdővendégeket a Várhegyre.

Az általam legpontosabban összeállított és tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytisztá

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerárában.

Ara egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 kr.

≡ Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek. ≡

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik.

Tóth Béla gyógyszerára és illatszerraktára
DEBRECZENBEN (Tisza palota.)

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostáival szemben.

